

Sygn. akt VIII C 77/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 22 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 grudnia 2016 roku w Ł.

sprawy z powództwa A. D.

przeciwko I. K. i J. D.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda A. D. solidarnie na rzecz pozwanych I. K. i J. D. kwotę 1.234 zł. (jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu,
3. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi na rzecz adw. A. J. kwotę 1.476 zł. (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sygn. akt VIII C 77/15

UZASADNIENIE

W dniu 8 stycznia 2015 roku powód A. D. wytoczył przeciwko pozwany I. K. i J. D. powództwo o zapłatę solidarnie kwoty 9.600 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem poniesionych kosztów utrzymania R. K. w okresie od 22 kwietnia do 31 grudnia 2014 r. W uzasadnieniu powód podniósł, że opiekuje się R. K. od 2007 r. Od dnia 22 kwietnia 2014 r. R. K. zamieszkał razem z powodem z uwagi na utratę pracy. Z powodu złego traktowania R. K. nie chce zamieszkać wspólnie z pozwany ojcem i siostrą. Powód zapewnia R. K. mieszkanie, wyżywienie, ubranie, środki czystości oraz leki w razie choroby.

(pozew k. 2- 3)

Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2015 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości oraz ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata.

(postanowienie k. 14)

W odpowiedzi na pozew pozwani, reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie solidarnie kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwani podnieśli, że nigdy nie zawierali z powodem umowy dotyczącej opieki nad R. K., który jest osobą częściowo ubezwłasnowolnioną. W ocenie pozwanych to osoba A. D. stoi na przeszkodzie powrotowi R. K. do rodzinnego domu, gdzie mógłby zamieszkać i z pomocą pozwanych prowadzić gospodarstwo domowe. Pozwani chcieliby pomagać finansowo R. K., ale przeszkadza im w tym powód. Ponadto I. K. kupił mieszkanie, aby mógł w nim zamieszkać R. K., jednak ten odmówił.

(odpowiedź na pozew k. 21- 24)

Na rozprawie w dniu 3 września 2016 r. pełnomocnik powoda sprecyzował żądanie pozwu w zakresie odsetek ustawowych wnosząc o ich zasądzenie od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty.

(protokół rozprawy k. 40)

W piśmie procesowym z dnia 13 czerwca 2016 r. pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo do kwoty 21.600 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 9.600 zł. od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty, a od kwoty 12.000 zł. od dnia 2 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że kwota 12.000 zł. dotyczy okresu od stycznia 2015 r. do grudnia 2015 r., kiedy to R. K. podjął pracę.

(pismo procesowe k. 70- 71)

Do zamknięcia rozprawy stanowisko stron nie uległo zmianie.

(protokół rozprawy k. 98- 104)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. K. mieszkał ze swoimi rodzicami oraz siostrą J. D. w domu przy ul. (...) w Ł.. Nieruchomość uległa wywłaszczeniu z uwagi na budowę autostrady. W związku z tym pozwani opuścili nieruchomość przy ul. (...) w Ł., a R. K. tam pozostał.

(zeznania pozwanej k. 102, zeznania M. D. k. 53 v.)

A. D. opiekuje się R. K. od około 2008 r., kiedy to R. K. przyszedł nocą wychłodzony do mieszkania powoda przy ul. (...) w Ł.. A. D. poznał R. K. wcześniej, kiedy ten przyszedł do powoda zaprosić go na ślub. Wówczas R. K. pracował w S..

(zeznania powoda k. 99)

W 2008 r. R. K. został częściowo ubezwłasnowolniony na wniosek pozwanej.

(zeznania pozwanej k. 102, zeznania E. U. k. 41 v., zeznania R. K. k. 63)

R. K. wynajmował mieszkanie w okolicach ul. (...) w Ł.. Przez jeden miesiąc czynsz najmu opłacała pozwana. J. D. przywoziła również R. K. jedzenie, które ten oddawał, gdyż nie chciał żadnej pomocy z jej strony.

(zeznania pozwanej k. 102, zeznania K. D. k. 40 v., zeznania E. U. k. 41 v. zeznania R. K. k. 65)

Od dnia 22 kwietnia 2014 r. R. K. zamieszkał razem z powodem z uwagi na utratę pracy. R. K. został zwolniony z pracy dyscyplinarnie. Powód zapewniał R. K. mieszkanie, wyżywienie, ubranie, środki czystości oraz leki w razie choroby. Pieniądze na utrzymanie R. K. pochodziły również z dochodów przyjaciółki powoda, E. U. i jej wujka K. J..

(zeznania K. D. k. 40 v., zeznania powoda k. 100)

Od dnia 14 maja 2014 r. R. K. został zarejestrowany w PUP w Ł., jako osoba bezrobotna.

(zaświadczenie k. 44)

R. K. wypłacił pieniądze z III filaru.

(zeznania R. K. k. 64, zeznania pozwanej k. 102)

R. K. jeździł do B., gdzie opiekował się K. J.. R. K. odgrzewał obiady, podawał posiłki.

(zeznania K. D. k. 40 v., zeznania E. U. k. 41 v., zeznania R. K. k. 64)

Pozwany kupił kawalerkę przy ul. (...) w Ł., aby umożliwić zamieszkanie w niej R. K.. Na nieruchomości zajmowanej przez powodów znajduje się samodzielny budynek, w którym R. K. również mógłby zamieszkać.

(zeznania pozwanej k. 102, zeznania M. D. k. 54)

Od października 2015 r. R. K. jest zatrudniony jako sprzątac z najniższym miesięcznym wynagrodzeniem. Co miesiąc przekazuje A. D. kwotę 400 zł. na wspólne gospodarstwo.

(zeznania R. K. k. 64)

W dniu 21 grudnia 2015 r. R. K. zawarł umowę o pracę w (...) im. M. K. w Ł., jako sprzątac.

(umowa o pracę k. 78)

R. K. wytoczył powództwo o zasądzenie alimentów od J. D. i I. K. za okres od 1 stycznia 2015 r. Sprawa toczy się w Sądzie Rejonowym dla Łodzi Widzewa w Łodzi pod sygn. V Rc 14/15.

(bezsporne, pismo pełnomocnika powoda k. 43)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności nie kwestionowała żadna ze stron procesu, a także na podstawie zeznań wymienionych powyżej osób.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

A. D. dochodził ostatecznie od I. K. i J. D. zapłaty solidarnie kwoty 21.600 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 9.600 zł. od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty, a od kwoty 12.000 zł. od dnia 2 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem poniesionych kosztów utrzymania R. K. w okresie od 22 kwietnia 2014 r. do grudnia 2015 r.

Nie ulega wątpliwości, że pomiędzy powodem, a pozwanymi nigdy nie doszło do zawarcia jakiegokolwiek umowy dotyczącej sprawowania opieki nad R. K.. A. D. podjął samodzielną decyzję o przyjęciu R. K. do swojego mieszkania. W okresie kiedy R. K. pracował, otrzymywane przez niego wynagrodzenie wystarczało w całości na jego utrzymanie. Po utracie zatrudnienia w kwietniu 2014 r. koszty utrzymania R. K. ponosił powód oraz jego przyjaciółka E. U. i jej wujek K. J.. A. D. przyznał, że przed złożeniem przedmiotowego pozwu nie występował do pozwanych z żądaniem zwrotu kosztów utrzymania R. K..

Strona powodowa nie wskazała podstawy prawnej dochodzonego przez siebie roszczenia. Zgodnie z art. 128 kr i o obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Z kolei art. 129 § 1 kr i o stanowi, że obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem. Zatem ewentualny obowiązek alimentacyjny I. K. wobec R. K. ma pierwszeństwo przed takim obowiązkiem pozwanej wobec jego brata. W ocenie Sądu ponoszone przez A. D. koszty utrzymania R. K. należy rozpatrywać w kategoriach świadczenia nienależnego. W myśl art. 410 § 2 kc świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. A. D. utrzymywał R. K. choć nie był do tego zobowiązany. Z kolei art. 411 pkt. 1 kc stanowi, że nie można żądać zwrotu świadczenia jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba, że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej. Niewątpliwie A. D. miał świadomość, że nie miał obowiązku zapewnienia

R. K. utrzymania. Robiąc to powód nie zastrzegł zwrotu, nie działał również, aby uniknąć przymusu lub wykonać nieważną czynność prawną.

Ponadto J. D. kilkakrotnie w trakcie trwania przedmiotowego postępowania deklarowała wolę sprawowania opieki nad R. K.. Powyższa gotowość pozwanej znalazła potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dowodach. Z. S. i M. R. zeznały, że pozwana chciała opiekować się R. K.. Również R. K. przyznał, że rodzina, z pewnością mając na myśli pozwanych, proponowała mu zakup samodzielnego mieszkania. Z kolei powód zeznał, że w rozmowie telefonicznej pozwana zadeklarowała pokrycie kosztów (...).

Skoro powód wytoczył przeciwko pozwanym powództwo o zapłatę kwoty 21.600 zł winien wykazać, iż roszczenie to jest zasadne. Zgodnie bowiem z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. W przedmiotowej sprawie to powód winien zatem udowodnić, że pozwani winni mu zapłacić należność w wysokości 21.600 zł wraz z odsetkami od wskazanych dat. Powinności tej powód jednak nie spełnił. A. D. pytany zarówno przez swojego pełnomocnika, jak i pełnomocnika strony pozwanej, nie był w stanie wyjaśnić, co składa się na dochodzoną pozwem kwotę. Powód wskazał jedynie, że dochodzi zwrotu kosztów utrzymania R. K. w okresie, kiedy ten nie miał pracy, a powód zapewniał mu mieszkanie, wyżywienie, ubranie i leki. Jednak A. D. nie potrafił wskazać jakie kwoty miesięcznie ponosił z tego tytułu. Co więcej A. D. sam wyjaśnił, że pieniądze na utrzymanie R. K. pochodziły również z dochodów przyjaciółki powoda, E. U. i jej wujka K. J.. Powód nie wyjaśnił jednak w jakiej części osoby te finansowały utrzymanie R. K..

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy, na podstawie art. 98 k.p.c. Ponieważ żądanie powoda zostało oddalone w całości to pozwanym należy się zwrot niezbędnych kosztów poniesionych w celu obrony ich słusznych praw (art. 98 § 3 k.p.c.). Koszty poniesione przez pozwanych wyniosły 1.234 zł i obejmowały koszty zastępstwa adwokata w kwocie 1.200 zł. (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) i koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 34 zł.

W punkcie 2 wyroku Sąd przyznał i nakazał wypłacić na rzecz adw. A. J. kwotę 1.476 zł. tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo w całości.